

Закордонні українці: не втрачений ресурс, а недоактивована сила

Онлайн-опитування активної частини глобальної української спільноти. 113 респондентів, 30 країн, три хвили виїзду. Дані не є репрезентативними для всіх українців за кордоном - це аналітичний зріз залученої частини спільноти.

Респондентів	Країн	Нова хвиля (після 2022)	Середня хвиля (4-10 р.)	Стара хвиля (10+ р.)
113	30	64%	16%	20%

ІДЕНТИЧНІСТЬ

50%

визначають себе як «українець/українка за кордоном»

36%

«я частина України, хоч і живу за кордоном» - приналежність поза географією

12%

«Global Ukrainian» - у старій хвилі цей показник сягає 30%

Статус - на периферії, приналежність — у центрі

Правові категорії («біженець», «мігрант», «експат») трапляються поодинокі. Центральним ядром самоопису є зв'язок з Україною, а не адміністративний факт перебування за кордоном. Ідентичність описується як роль і щоденна практика.

ЗВ'ЯЗОК З УКРАЇНОЮ

65%

оцінюють зв'язок з Україною на 4-5 з 5

Зв'язок не слабшає з часом - він стабілізується

Медіана у старій і середній хвилях - 5/5. У новій хвилі більший розкид: не дистанція, а емоційна нестабільність вимушеної міграції. Хвиля виїзду впливає не на наявність зв'язку, а на стабільність його переживання.

На чому тримається зв'язок

- Родина і близькі в Україні
- Українська мова
- Новини та інформація
- Волонтерство і проєкти
- Спілкування з українцями
- Культура, мистецтво, гастрономія
- Професійна діяльність, пов'язана з Україною

ПОВСЯКДЕННА ДИПЛОМАТІЯ

53%

регулярно пояснюють Україну іноземцям - у побуті, на роботі, в школах

33%

роблять це іноді, залежно від ситуації та доступного ресурсу

3.5%

не говорять про Україну ніколи - поодинокі відповіді

«Бути постійно обличчям України для іноземців, доносити новини, спростовувати фейки, бути м'якою силою зі зміни імперських нарративів»

«Бути мостом між культурами»

Це не активізм - це масова щоденна практика

86% регулярно або іноді пояснюють Україну іноземцям. Ця дипломатія вже відбувається - без координації, без спільних меседжів, без підтримки. Люди діють поодиночі.

ЗАЛУЧЕНІСТЬ: ДИНАМІКА

60%

стабільна участь - підтримка стала рутиною

18%

залученість зростає - більше ресурсу, нові можливості

16%

залученість знижується - причина: виснаження, не байдужість

Зниження участі - це «дозування», а не відхід

Ті, хто знижує залученість, часто описують свідоме структурування участі: «Визначила, в чому залишаюся залученою, решту відкинула», «Новини - раз на тиждень, а не цілими днями, як у 2022». Це адаптація до тривалої реальності, а не втрата зв'язку.

ЩО МОТИВУЄ ДІЯТИ

Відчуття зв'язку з Україною
 Відчуття реального впливу і допомоги
 Контакт з людьми «свого рівня / своїх цінностей»
 Належність до спільноти, яка думає і діє
 Можливість застосувати свої професійні навички

БАР'ЄРИ УЧАСТІ

Мотивація є. Інфраструктури немає.

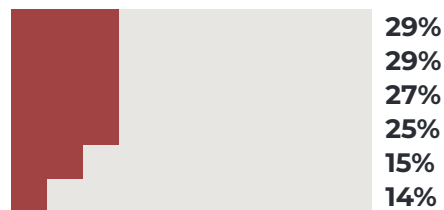
Бар'єри у цій вибірці пов'язані не з браком бажання, а з ресурсністю, якістю середовища та відсутністю зрозумілих точок входу. Посилення участі потребує зниження «тертя», а не додаткових закликів.

Втома / емоційне виснаження
 Брак часу / перевантаження роботою
 Токсичність або конфліктність серед українців
 Сімейні або особисті обставини
 Непрозорість / недовіра до ініціатив
 Відсутність структурованих можливостей
 Відчуття безсилля / «я не впливаю»

ЧОГО БРАКУЄ ДЛЯ ВПЕВНЕНОЇ АДВОКАЦІЇ УКРАЇНИ

Підтримки з боку інших українців
 Готових меседжів про Україну
 Матеріалів і візуальних інструментів
 Аргументів і фактчекінгу
 Кращого розуміння історії України
 Прикладів і «історій впливу»

ЩО ПЛАНУЮТЬ ЗРОБИТИ НАЙБЛИЖЧІ 6 МІСЯЦІВ

Донати на підтримку сил оборони
 Культурні / гастроформати як м'яка сила
 Представлення України назовні (пояснення, амбасадорство, медіа)
 Менторство / професійна підтримка українських ініціатив
 Стратегічні малі кола / спільне стратегування
 Підтримка ветеранів, поранених і звільнених з полону

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ

Головний дефіцит - інфраструктура, а не мотивація

37% не розуміють, де і як включитися. 36% потребують координації між ініціативами. Людям бракує не «патріотизму» — їм бракує зрозумілих точок входу і прозорих правил.

Провина мобілізує, але не утримує

Серед тих, хто знижує участь - виснаження, а не байдужість. Модель «постійно більше» і тиск через сором - стратегічно програшні у довгій дистанції.

Хвиля виїзду - ключовий фактор сегментації

Нова хвиля обирає швидкі дії з низьким порогом. Середня - компетенції і комунікацію. Стара - донати й організовані формати. Одна пропозиція для всіх гарантує втрати.

Нерозкритий потенціал - «професійні мости»

27% готові застосувати профнавички на підтримку України. Але без механізму (матчинг, короткі проекти, прозорі правила) це залишається наміром, а не дією.